

Central krisledningsplan för Burlövs kommun 2023–2026

Fastställd av kommunfullmäktige 2023-03-20, § 24

1. Inledning

Central krisledningsplan för Burlövs kommun reglerar hur Burlövs kommun ska organisera sig vid eventuell kris eller extraordinär händelse. Varje kommuns krisledningsplan syftar till att säkerställa en god hanteringsförmåga i händelse av kris eller hot om kris. Krisledningsplanen ska klargöra ansvarsförhållanden i en kris och utgöra ett stöd för hur den centrala krisledningen ska bemannas och hur resurser ska riktas.

Det övergripande syftet med Burlövs kommuns centrala krisledningsplan är att säkerställa att kommunen har en god krishanteringsförmåga i händelse av kris eller hot om kris. Planen syftar vidare till att förtydliga ansvarsförhållanden inom kommunen vid en kris.

Den centrala krisledningsplanen för Burlövs kommun är ett kommuncentralt styrdokument som reglerar kommunens övergripande krishantering. Krishantering är den operativa insats som i huvudsak utförs under en kris och är en del av Burlövs kommuns krisberedskap.

Den centrala krisledningsplanen gäller även vid höjd beredskap. (Regeringen kan besluta om höjd beredskap om Sverige är i krigsfara enligt Lag om totalförsvaret och höjd beredskap (1996:1470).

Krisledningsarbetet i Burlövs kommun har som mål att:

- minska konsekvenserna av en befarad eller inträffad kris för alla som vistas i Burlövs kommun
- säkerställa förtroendet för och driften av samhällsviktig verksamhet under en kris
- ge medborgare och andra aktörer riktig och relevant information i en kris.

1.1 Vad är en kris?

Kriser kan orsakas av olika typer av oönskade händelser och vara av många slag och karaktär. Vad som kommer att inträffa kan inte alltid förutses. Grunden i Burlövs kommuns krishantering är därför flexibilitet och proaktivitet.

En kris kräver särskild hantering, ofta i form av en anpassad organisation. Den centrala krisledningsplanen är en strategi för Burlövs kommuns kommunövergripande krishantering och är styrande för hur kommunen på central nivå organiserar, leder, samordnar, samverkar och kommunicerar vid kris eller hot om kris.

1.2 Lagstiftning

Enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH), ska samtliga kommuner i landet ha en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser. En sådan plan ska vara politiskt antagen och den ska revideras minst en gång per mandatperiod, samt när behov föreligger. Central krisledningsplan för Burlövs kommun ska vara antagen av kommunfullmäktige.

Den centrala krisledningsplanen kompletteras med nämndernas förvaltnings specifika krisplaner. Central krisledningsplan för Burlövs kommun berör krishantering i fredstid. Skulle regeringen fatta beslut om höjd beredskap, enligt lagen (1996:1470) om totalförsvaret och höjd beredskap, ska krisledningsorganisationen anpassas utifrån sådant regeringsdirektiv.

1.3 Grundläggande principer

Sedan den 1 juli 2002 har Sverige en struktur för krishantering, vars främsta syfte är att öka samhällets förmåga att hantera kriser i fredstid. Grundläggande principer är ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen.

Ansvarsprincipen innebär att den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden också ska ha det under kris- och krigssituationer.

Likhetsprincipen innebär att organisationen så långt som möjligt ska vara densamma i fred, kris och krig.

Närhetsprincipen innebär att kriser ska hanteras där de inträffar och av närmast berörda.

Det svenska krisberedskapssystemet bygger även på principen om **det geografiska ansvaret**. Den svenska krisberedskapen utgår från ett geografiskt områdesansvar på tre nivåer, lokalt (kommunerna), regionalt (länsstyrelserna) och nationellt (regeringen). Burlövs kommun har ett övergripande områdesansvar inom kommunens geografiska område. Ansvaret innebär att kommunen ska verka för att olika aktörer, bland annat de som bedriver samhällsviktig verksamhet, inom kommunens geografiska område får möjlighet att samverka i syfte att uppnå samordning av förberedelser inför hantering av extraordinära händelser. Kommunen ska också verka för att information till allmänheten samordnas.

1.4 Vad är det som ska skyddas?

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har definierat fem olika områden som i första hand ska skyddas vid kris eller oönskad händelse:

- människors liv och hälsa
- samhällets funktionalitet
- demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter
- miljö och ekonomiska värden
- nationell suveränitet.

MSB pekar ut vissa verksamheter som viktigare än andra. Så kallade samhällsviktiga verksamheter avser verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet. Samhällsviktiga verksamheter är bland annat omsorgsverksamheter för barn och äldre personer, utbetalningar av försörjningsstöd samt energiförsörjning.

1.5 Tre olika krislägen

Krisläge 1: Störning

Kan vanligtvis hanteras inom ramen för krisledningsorganisationen hos berörd(a) förvaltning(ar) men kräver stöd eller samordning på central nivå.

Krisläge 2: Allvarlig händelse

Kan inte hanteras inom ramen för krisledningsorganisationen hos berörd(a) förvaltning(ar) på ett tillfredsställande sätt. En allvarlig händelse kräver stöd eller samordning på central nivå.

Krisläge 3: Extraordinär händelse

En extraordinär händelse innebär att en allvarlig störning eller risk för allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner som påverkar många människor och stora delar av samhället och därför kräver skyndsamma insatser av kommunen.

En extraordinär händelse kan inte hanteras inom ramen för krisledningsorganisationen hos berörd(a) förvaltning(ar). En extraordinär händelse kräver aktivering av krisledningsnämnden samt stöd eller samordning på central nivå.

Regler om krisledningsnämnden återfinns i kommunstyrelsens reglemente.

2. Organisation för central krisledning i Burlövs kommun

Den centrala krisledningens organisation är kopplad till krislägesnivån för den aktuella krisen. Kriser kan både eskalera och stabiliseras och därför kan nya bedömningar gällande krislägesnivå behöva göras.

2.1 Förstärkt ledningsstöd

Det förstärkta ledningsstödet är en på förhand utsedd, utbildad och övad krisstab. Utgångspunkten är att kommundirektören i samband med berörd(a) förvaltningschef(er) avgör hur det förstärkta ledningsstödet utifrån händelsens karaktär bör sättas samman och vilka funktioner som behöver ingå.

Det förstärkta ledningsstödet arbetar enligt särskilda instruktioner och mallar. Det förstärkta ledningsstödet viktigaste funktion är att ge stöd till av händelsen berörda förvaltningar. Samtliga beslut fattas av den ordinarie organisationen i nivå 1–3.

2.1.2 Det förstärkta ledningsstödet funktion

Följande roller återfinns inom det förstärkta ledningsstödet:

- chef för det förstärkta ledningsstödet
- beredskapssamordnare
- kriskommunikatör
- kommunjurist/juridisk kompetens
- administratör
- teknik/samband.

2.1.3 Det förstärkta ledningsstödet uppgifter

- skapa och uppdatera lägesbild
- rapportera till bland andra förvaltningschefer, kommundirektör, länsstyrelsen
- planera och genomföra kommunövergripande kommunikationsaktiviteter
- samordna kommunens åtgärder

- samverka med andra aktörer i händelsen, t.ex. polis, räddningstjänst och civilsamhällets organisationer
- vid behov sammankalla krisstödsorganisationen.

Det förstärkta ledningsstödet ska vid behov kunna stödjas av personella resurser från annan förvaltning. Det kan handla om ytterligare administrativt stöd, kommunikationsinsatser, krisstödsinsatser och service till hela krisledningsorganisationen, till exempel iordningställande av lokaler, mat, teknik, loggbok. Antalet personer i varje funktion varierar med omfattningen på händelsen samt tidpunkt.

2.2 Aktivering

2.2.1 Krisläge 1 – störning

Berörd förvaltningschef aktiverar sin egen krisledningsgrupp och meddelar beredskapssamordnaren. Berörd(a) förvaltning(ar) hanterar händelsen själva. Delar av det förstärkta ledningsstödet kan vid behov utgöra vara till hjälp.

2.2.2 Krisläge 2 – allvarlig händelse

Beslut om krisläge 2 fattas av kommundirektören i samråd med beredskapssamordnaren. Berörd(a) förvaltning(ar) hanterar händelsen med stöd av det förstärkta ledningsstödet och kommundirektören.

2.2.3 Krisläge 3 – extraordinär händelse

Krisledningsnämnden har det övergripande yttersta ansvaret för krishantering. Krisledningsnämnden sammankallas på begäran av en enskild ledamot, varefter nämnden kan besluta om att krisledningsnämnden ska träda i funktion. Krisledningsnämnden kan vid behov besluta att överta berörda nämnders beslutsfattande rörande krisen. Ordförande i krisledningsnämnden (eller vice ordförande vid ordförandes förhinder) får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så bråds-kande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Kommundirektörens uppgift är att vara ett stöd för drabbade förvaltningar och stödorganisationen samt vid behov leda och samordna det förstärkta ledningsstödet. Kommundirektören kan vid behov delegera uppgiften.

2.3 Rapportering

2.3.1 Krisläge 1 – störning

Beredskapssamordnaren informerar det förstärkta ledningsstödet och kommundirektören. Kommundirektören informerar kommunstyrelsens ordförande. Berörd förvaltningsledning rapporterar till ansvarig facknämnd.

2.3.2 Krisläge 2 – allvarlig händelse

Chefen för det förstärkta ledningsstödet rapporterar till stödorganisationen och till kommundirektören. Kommundirektören informerar kommunstyrelsens ordförande. Det förstärkta ledningsstödet rapporterar vid behov till länsstyrelsen.

2.3.3 Krisläge 3 – extraordinär händelse

Det förstärkta ledningsstödet rapporterar till kommunfullmäktige samt länsstyrelsen.

2.4 Krisledningslokal

Vid aktivering av krisledningsorganisation utses för ändamålet lämpliga krisledningslokaler.

2.5 Tekniska stödsystem

Vid samhällsstörningar används i huvudsak samma tekniska system som i den ordinarie verksamheten. Men det finns också kompletterande intern utrustning som ska användas som stöd i en kris. Vid regional samverkan används följande stödsystem i enlighet med Länsstyrelsen Skånes policy för teknikstöd vid regional samverkan och ledning:

- WIS
- Rakel
- Telefoni
- E-post

2.6 Krisstöd

Av 2 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453, SoL) framgår att kommunen har det yttersta ansvaret för att personer som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver, både under normala förhållanden och vid allvarliga händelser. Enligt denna lag har socialtjänsten ett särskilt ansvar för barn och unga, äldre, funktionshindrade, missbrukare, anhörigvårdare och brottsoffer. Socialnämnden ska också i sin uppsökande verksamhet upplysa om socialtjänsten och erbjuda grupper och enskilda sin hjälp (3 kap. 4 § SoL).

Krisstödsarbetet syftar till att möta behov av psykosocialt stöd hos medborgare som blivit direkt eller indirekt drabbade av en inträffad händelse som kan anses medföra samhällsstörning. Behovet kan se olika ut beroende på vad som hänt.

I Burlövs kommun ska finnas en krisstödsorganisation som har i uppgift att ge praktisk hjälp och stöd till personer som på ett eller annat sätt drabbats av en sådan händelse. Huvudsyftet för kommunens krisstöd är att i det akuta skedet stödja individer och familjer som vistas i kommunen, vid behov upprätta stödcentra eller annan typ av krisstödsverksamhet och samverka med övriga aktörer som berörs av händelsen. Socialnämnden ansvarar för kommunens krisstöd och arbetet regleras i därför särskilt upprättade dokument. Krisstödsorganisationen rapporterar till stödorganisationen.

2.7 Avveckling av krisledningsorganisationen

2.7.1 Vid krisläge 1 – störning och 2 – allvarlig händelse

Beslut om avveckling av krisledningen fattas i samråd mellan berörd förvaltningschef, kommundirektören och beredskapssamordnaren. Berörda verksamheter och samverkande myndigheter informeras om att ordinarie rutiner för ledning och styrning åter fungerar.

2.7.2 Vid krisläge 3 – extraordinär händelse

Beslut om avslut av extraordinär händelse fattas av krisledningsnämnden. När beslut om avslut och återgång till normal organisation har fattats ska följande beaktas:

- att avvecklingen sker successivt, framför allt av kommunikationsfunktionerna
- att överlämning av personal till ordinarie tjänstgöring föregås av dialog om behov av ledighet, information eller debriefing
- att handlingar i ärendet diarieförs och arkiveras.

Dokumenttyp	Styrdokument
Dokumentnamn	Central krisledningsplan för Burlövs kommun 2023–2026
Beslutsorgan	Kommunfullmäktige
Antagen	2023-03-20, § 24,
Diarienummer	KS/2022:188-189
Beslutad med stöd av	2 kap. 1 § lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
Kungjord	2023-03-23
Ikraftträdande	2023-03-23
Historik	Ersätter Central krisledningsplan 2019–2022 (BKFS 2018:18), fastställd av kommunfullmäktige 2018-11-19, § 100 (KS/2018:567)
Dokumentansvarig	Kanslichef
Förvaltning	Kommunledningsförvaltningen